

Valtiovarainministeriön muutospäätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vuodelle 2026

Kunnanhallitus 26.8.2026
389/02.05.01.00/2026

Valtiovarainministeriö on 25.6.2026 tehnyt päätöksen kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muutoksesta vuodelle 2026 ja opetushallitus 24.7.2026.

Siikalatvan kunnalle on päätöksen perusteella myönnetty valtionosuuksia yhteensä 7,719 miljoonaa euroa seuraavasti:

- kunnan peruspalvelujen valtionosuutta myönnettiin Siikalatvan kunnalle 6,729 miljoonaa euroa, johon sisältyy verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta 2,760 miljoonaa euroa,
- veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausta myönnettiin 0,992 miljoonaa euroa ja
- Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus -0,0037 miljoonaa euroa.

Kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Peruspalvelujen valtionosuuden laskentatekijät painottuvat kunnilla ikärakenteen nuorimpiin ikäluokkiin. Lisäksi kunnille myönnettävässä kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon muun muassa syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja asukasmäärän kasvu. Lisäksi siihen vaikuttavat valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset sekä verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu talousarvioon 2026 sisältynyt valtionosuuksien tuloarvio, valtionosuuspäätöksen mukainen valtionosuus sekä erotus talousarvioon. Kunnan talousarvioon 2026 valtionosuus on kirjattu yhtenä summana.

Valtionosuudet (1000 euroa)

	Talousarvio	VM päätös 25.6.2026	Erotus
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (sis. verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen)		3,9692	
verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus		2,7604	
Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus		0,9929	

	Talousarvio	OPH 24.7.2026	Erotus
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet		-0,0037	
Yhteensä	7,5364	7,719	0,1824

Valtionosuuslaskelmat eivät ole lopullisia. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 50 §:n mukaan Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa myönnetyn rahoituksen varainhoitovuoden keskimääräisten opiskelijamäärien mukaiseksi varainhoitovuoden loppuun mennessä.

Valtionosuudet ovat osa kunnan yleiskatteista rahoitusta. Valtionosuusrahoitus ei ole korvamerkittyä mihinkään tiettyyn kunnan palveluun.

Em. päätösten lisäksi valtiovarainministeriö on tehnyt päätöksen kuntien perusopetuksen kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2026. Esi- ja perusopetuksen järjestäjällä on oikeus saada kotikuntakorvaus oppilaan kotikunnalta, kun oppilas suorittaa oppivelvollisuuttaan muualla kuin oman kuntansa esi- tai perusopetuksessa. Opetuksen järjestäjä voi tällöin olla toinen kunta, valtio, yliopiston harjoittelukoulu, yksityinen tai kuntayhtymä.

Kotikuntakorvaustulot ja -menot perustuvat kotikuntakorvauksen perusosaan, jonka valtiovarainministeriö päättää vuosittain, ja opetuksen järjestäjän kotikuntakorvauskyselyssä ilmoittamaan oppilasmäärään

Kotikuntakorvaus on porrasteinen oppilaan iän perusteella ja saadaan kertomalla perusosa seuraavasti:

Kotikuntakorvaus =

- $0,61 * \text{oppilaan kotikunnan kotikuntakorvauksen perusosa} * 6\text{-vuotiaat}$
- $+ 1,00 * \text{oppilaan kotikunnan kotikuntakorvauksen perusosa} * 7\text{-}12\text{-vuotiaat}$
- $+ 1,60 * \text{oppilaan kotikunnan kotikuntakorvauksen perusosa} * 13\text{-}15\text{-vuotiaat}$

Tämän mukaisesti Siikalatvan kunta saa kotikuntakorvauksia n. 0,221 miljoonaa euroa ja maksaa kotikuntakorvauksia n. -0,285 miljoonaa euroa vuonna 2026.

Kotikuntakorvaukset (1000 euroa)

	Talousarvio	VM päätös 25.6.2026	Erotus
Kotikuntakorvaustulot	0,1978	0,2208	0,0230
Kotikuntakorvausmenot	-0,2568	-0,2846	-0,0278
Netto	-0,0590	-0,0638	-0,0048

Talousarviossa oleva summa sisältää muutakin kuin valtionosuuksien mukana tulevat kotikuntakorvaukset. Osa laskutetaan suoraan myös kuntien välillä.

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 51 §:n mukaan "Jos kunta on tyytymätön päätökseen, joka koskee valtionosuuden myöntämistä, harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta, veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausta tai

kotikuntakorvauksen perusosan euromäärää, kunnalla on oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä päätöksen tehneelle viranomaiselle oikaisuvaatimus."

Valmistelijan päätösehdotus

(hall. joht.)

Kunnanhallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi muutospäätöksen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vuodelle 2026 ja
2. ettei päätöksiin haeta oikaisua.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Pekka Iivari

Päätösehdotus

Valmistelijan päätösehdotuksen mukaan.

Päätös